

Οι ακόλουθες λύσεις είναι συνοπτικές. Οι κανονικές λύσεις που παραδίδονται θα πρέπει να είναι πιο λεπτομερείς.

Άσκηση 1.1: (Discriminant functions for Bayesian classifier)

Κάνοντας απλή αντικατάσταση των δεδομένων στην εξίσωση $g(\mathbf{x}) = g_i(\mathbf{x}) - g_j(\mathbf{x}) = 0$:

$$(\mu_i - \mu_j)^T \Sigma^{-1} \mathbf{x} - \frac{1}{2} \mu_i^T \Sigma^{-1} \mu_i + \frac{1}{2} \mu_j^T \Sigma^{-1} \mu_j + \ln \frac{P(\omega_i)}{P(\omega_j)} = 0$$

απ' όπου με κατάλληλες πράξεις προκύπτει η ζητούμενη μορφή του υπερεπιπέδου.

Άσκηση 1.2: (MLE-MAP)

α) Για τον εκτιμητή MLE της μέσης τιμής έχουμε ότι:

$$\begin{aligned} \hat{\theta}_{MLE} &= \arg \max_{\theta \in \mathbb{R}} p(\theta | x_1, x_2, \dots, x_N) = \dots = \arg \max_{\theta \in \mathbb{R}} \prod_{k=1}^N p(x_k | \theta) = \dots = \\ &= \arg \min_{\theta \in \mathbb{R}} \sum_{k=1}^N (x_k - \theta)^2 = \dots = \frac{1}{N} \sum_{k=1}^N x_k \end{aligned}$$

β) Αντίστοιχα, για τον εκτιμητή MAP:

$$\begin{aligned} \hat{\theta}_{MAP} &= \arg \max_{\theta \in \mathbb{R}} p(\theta | x_1, x_2, \dots, x_N) = \dots = \arg \max_{\theta \in \mathbb{R}} p(\theta) \prod_{k=1}^N p(x_k | \theta) = \dots = \\ &= \arg \min_{\theta \in \mathbb{R}} \left\{ \frac{(\theta - v)^2}{2\beta^2} + \sum_{k=1}^N \frac{(x_k - \theta)^2}{2\sigma^2} \right\} = \dots = \frac{\frac{1}{N} \sum_{k=1}^N x_k + \frac{\sigma^2 v}{N\beta^2}}{1 + \frac{\sigma^2}{N\beta^2}} \end{aligned}$$

γ)

$$\lim_{N \rightarrow \infty} \hat{\theta}_{MAP} = \lim_{N \rightarrow \infty} \frac{1}{N} \sum_{k=1}^N x_k = \lim_{N \rightarrow \infty} \hat{\theta}_{MLE}$$

Άσκηση 1.3: (Entropies of probability distributions)

α)

$$H_{\text{Gaussian}}[x] = \mathbb{E} \{-\ln p(x)\} = - \int_{-\infty}^{+\infty} p(x) \ln p(x) dx = \dots = \frac{1}{2} \ln(2\pi e \sigma^2)$$

$$H_{\text{Uniform}}[x] = \mathbb{E} \{-\ln p(x)\} = - \int_{-\infty}^{+\infty} p(x) \ln p(x) dx = \dots = \frac{1}{2} \ln \{(b-a)^2\} = \dots = \frac{1}{2} \ln(12\sigma^2)$$

$$H_{\text{Triangular}}[x] = \mathbb{E} \{-\ln p(x)\} = - \int_{-\infty}^{+\infty} p(x) \ln p(x) dx = \dots = \frac{1}{2} \ln \left\{ e \left(\frac{b-a}{2} \right)^2 \right\} \stackrel{(*)}{=} \dots = \frac{1}{2} \ln(6e\sigma^2)$$

(*) Εάν θεωρηθεί ότι η τριγωνική κατανομή είναι συμμετρική (ισοσκελής) στο διάστημα $[a, b]$.

β)

$$\begin{aligned} H_{\text{MVGaussian}}[x] &= \mathbb{E} \{-\ln p(x)\} = \mathbb{E} \left\{ \frac{d}{2} \ln(2\pi) + \frac{1}{2} \ln |\Sigma| + \frac{1}{2} (\mathbf{x} - \mu)^T \Sigma^{-1} (\mathbf{x} - \mu) \right\} = \dots = \\ &= \frac{1}{2} \ln \left\{ (2\pi)^d e^d |\Sigma| \right\} = \frac{1}{2} \ln (|2\pi e \Sigma|) \end{aligned}$$

Άσκηση 1.4: (Bayesian parameter estimation)

α) Επειδή $\mathbf{a}^T \mathbf{A} \mathbf{a} \in \mathbb{R}$ και $\text{tr}[\mathbf{X}\mathbf{Y}] = \text{tr}[\mathbf{Y}\mathbf{X}]$:

$$\mathbf{a}^T \mathbf{A} \mathbf{a} = \text{tr}[\mathbf{a}^T \mathbf{A} \mathbf{a}] = \text{tr}[\mathbf{A} \mathbf{a} \mathbf{a}^T]$$

β) Χρησιμοποιώντας την ανεξαρτησία των n δειγμάτων και το (α) ερώτημα αποδεικνύεται το ζητούμενο.

γ) Χρησιμοποιώντας τις σχέσεις $\text{tr}[\mathbf{A}] = \lambda_1 + \lambda_2 + \dots + \lambda_d$ και $|\mathbf{A}| = \lambda_1 \lambda_2 \dots \lambda_d$ αποδεικνύεται το ζητούμενο.

δ) Αρχικά, εξισώνοντας με μηδέν τις παραγώγους $\frac{\partial p(\mathbf{x}_1, \dots, \mathbf{x}_n | \Sigma)}{\partial \lambda_i}$ προκύπτει ότι $\lambda_1 = \dots = \lambda_d = 1$. Στη συνέχεια, πρέπει να αποδειχθεί ότι ο πίνακας \mathbf{A} διαγωνοποιείται, δηλαδή $\mathbf{A} = \mathbf{P} \mathbf{D} \mathbf{P}^{-1}$. Αυτό δεν είναι προφανές (hint: να χρησιμοποιηθεί το γεγονός ότι ο πίνακας $\hat{\Sigma}$ είναι θετικά ορισμένος και συμμετρικός). Στη συνέχεια, επειδή έχουμε ήδη αποδείξει ότι $\mathbf{D} = \mathbf{I}$:

$$\Sigma_{MLE}^{-1} \hat{\Sigma} = \mathbf{A} = \mathbf{P} \mathbf{D} \mathbf{P}^{-1} = \dots = \mathbf{I} \implies \Sigma_{MLE} = \hat{\Sigma}$$

Άσκηση 1.5: (Probabilistic discriminative models: Logistic Regression)

Αντικαθιστούμε $y_n = \sigma(\mathbf{w}^T \phi_n)$. Με απλή παραγωγή της $E(\mathbf{w})$ ως προς \mathbf{w} προκύπτει το ζητούμενο.

Άσκηση 1.6: (Perceptrons)

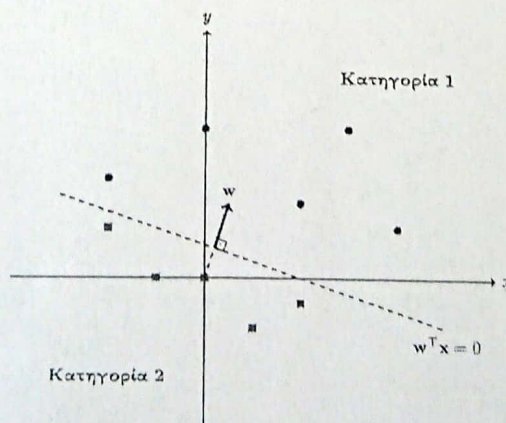
Προκειμένου να εκτελέσουμε τον reward & punishment αλγόριθμο, επιτρέπουμε στο διάνυσμα παραμέτρων $\mathbf{w} = [b \ w_1 \ w_2]^T$ να έχει μία bias τιμή b και, αντίστοιχα, επεκτείνουμε κατά μία συνιστώσα τα διανύσματα των χαρακτηριστικών $\mathbf{x}_t = [1 \ x_{t,1} \ x_{t,2}]^T$. Επομένως:

$$\text{Για } t = 0: \quad \mathbf{w}(0) = [0 \ 0 \ 0]^T \quad \mathbf{x}_0 = [1 \ 2 \ 1.5]^T \quad \mathbf{w}(0)^T \mathbf{x}_0 = 0 \quad \mathbf{w}_1 = [1 \ 2 \ 1.5]^T$$

$$\text{Για } t = 1: \quad \mathbf{w}(1) = [1 \ 2 \ 1.5]^T \quad \mathbf{x}_1 = [1 \ 4 \ 1]^T \quad \mathbf{w}(1)^T \mathbf{x}_1 = 10.5 \quad \mathbf{w}_2 = [1 \ 2 \ 1.5]^T$$

Συνεχίζοντας την επαναληπτική διαδικασία, προκύπτει ότι το τελικό διάνυσμα παραμέτρων είναι το $\mathbf{w} = [-2 \ 1 \ 3]^T$, επομένως η ευθεία που διαχωρίζει τα δεδομένα μας είναι η:

$$-2 + x + 3y = 0$$

Σχήμα 1: Η τελική ευθεία που διαχωρίζει τα δεδομένα.

Οι ακόλουθες λύσεις είναι συνοπτικές. Οι κανονικές λύσεις που παραδίδονται θα πρέπει να είναι πιο λεπτομερείς.

Άσκηση 2.1: (Expectation-Maximization)

Από τα δεδομένα \mathcal{D} , διαχωρίζουμε τις μεταβλητές στα σύνολα $\mathcal{D}_{good} = \{x_1^{(1)}, x_2^{(1)}, x_1^{(2)}, x_2^{(2)}, x_1^{(3)}\}$ και $\mathcal{D}_{bad} = \{x_2^{(3)}\}$.

(α) E step: Υπολογισμός της εκτιμώμενης τιμής:

$$\begin{aligned} Q(\theta, \theta^0) &= \mathbb{E}_{\mathcal{D}_{bad}} \{\ln p(\mathcal{D}; \theta | \mathcal{D}_{good}; \theta^0)\} = \int_{-\infty}^{+\infty} p(\mathcal{D}_{bad} | \mathcal{D}_{good}; \theta^0) \ln p(\mathcal{D}; \theta) dx_2^{(3)} = \\ &= \int_{-\infty}^{+\infty} p(x_2^{(3)}; \theta_2^0) \ln \{p(x_1^{(1)}; \theta_1) p(x_2^{(1)}; \theta_2) p(x_1^{(2)}; \theta_1) p(x_2^{(2)}; \theta_2) p(x_1^{(3)}; \theta_1) p(x_2^{(3)}; \theta_2)\} dx_2^{(3)} = \\ &= \dots = 3 \ln \theta_1 - 3 \ln \theta_2 - 7 \theta_1 \end{aligned}$$

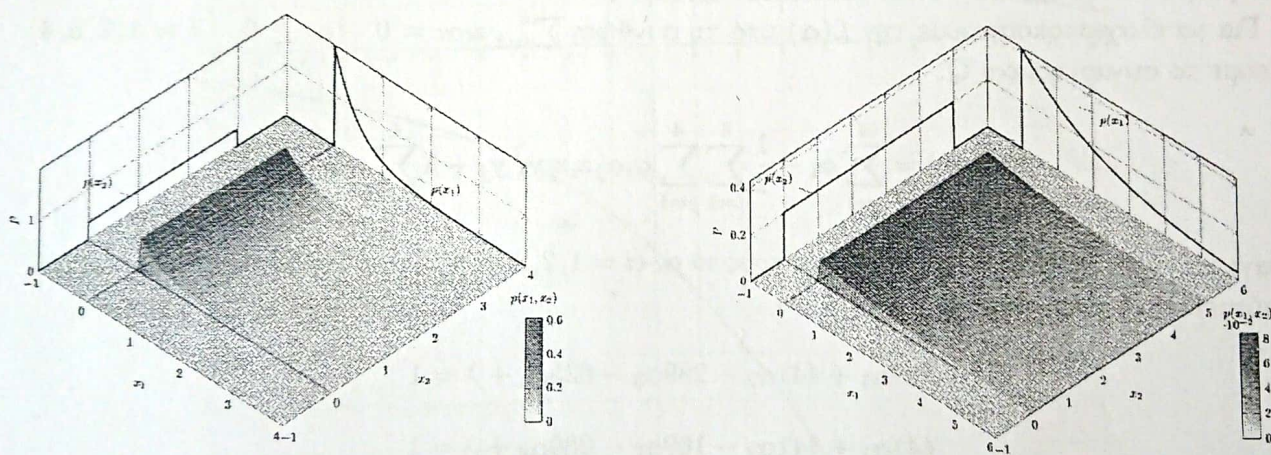
(β) M step: Μεγιστοποίηση της προηγούμενης έκφρασης ως προς θ_1 και θ_2 δίνει ότι:

$$\theta_1 = \frac{3}{7}$$

$$\theta_2 = \max_i x_2^{(i)} = 5$$

καθώς η Q δεν παρουσιάζει ακρότατο ως προς θ_2 . Άρα $\theta = (\frac{3}{7}, 5)^T$.

(γ)

Σχήμα 1: Η κατανομή $p(x_1, x_2)$ πριν και μετά την εκτίμηση των παραμέτρων.

Άσκηση 2.2: (Basis vectors - Principal Component Analysis)

(α) Το διάνυσμα x γράφεται ως $x = \sum_{i=0}^{N-1} y_i e_i$, και επομένως $\hat{x} = \sum_{i=0}^{m-1} y_i e_i$, όπου $y_i = e_i^T x$. Για το μέσο τετραγωνικό σφάλμα θα έχουμε ότι:

$$\begin{aligned} J &= \mathbb{E} \{ \|x - \hat{x}\|^2 \} = \mathbb{E} \{ (x - \hat{x})^T (x - \hat{x}) \} = \dots = \sum_{i=0}^{N-1} \mathbb{E} \{ y_i^2 \} - \sum_{i=0}^{m-1} \mathbb{E} \{ y_i^2 \} = \sum_{i=m}^{N-1} \mathbb{E} \{ y_i^2 \} = \\ &= \dots = \sum_{i=m}^{N-1} e_i^T \mathbb{E} \{ x x^T \} e_i = \sum_{i=m}^{N-1} e_i^T R_x e_i \end{aligned}$$

Προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί το σφάλμα υπό τις συνθήκες $\mathbf{e}_i^T \mathbf{e}_i = 1$, ορίζουμε τη συνάρτηση Lagrange:

$$L = \sum_{i=m}^{N-1} \mathbf{e}_i^T R_x \mathbf{e}_i - \sum_{i=0}^{N-1} \lambda_i (\mathbf{e}_i^T \mathbf{e}_i - 1)$$

Παραγωγίζοντας ως προς τα \mathbf{e}_i προκύπτει ότι:

$$R_x \mathbf{e}_i = \lambda_i \mathbf{e}_i \quad \forall i = m, \dots, N-1$$

Επομένως τα \mathbf{e}_i είναι τα ιδιοδιανύσματα του πίνακα R_x .

(β)

$$J = \sum_{i=m}^{N-1} \mathbf{e}_i^T R_x \mathbf{e}_i = \sum_{i=m}^{N-1} \mathbf{e}_i^T \lambda_i \mathbf{e}_i = \sum_{i=m}^{N-1} \lambda_i$$

Η παραπάνω ποσότητα περιέχει τις $N - m$ μικρότερες ιδιοτιμές. Άρα η βάση θα περιέχει τις m μεγαλύτερες ιδιοτιμές.

(γ)

$$\sum_{i=0}^{m-1} \text{Var}\{y_i\} = \dots = \sum_{i=0}^{m-1} \lambda_i$$

Εφόσον έχουν επιλεγεί οι m μεγαλύτερες ιδιοτιμές για τη βάση, θα μεγιστοποιείται και το παραπάνω άθροισμα.

Άσκηση 2.3: (Support Vector Machines - SVM)

(β) Για να ελαχιστοποιήσουμε την $L(\alpha)$ υπό τη συνθήκη $\sum_{i=1}^4 z_i \alpha_i = 0$ ($\alpha_i \geq 0$, $i = 1, 2, 3, 4$) ορίζουμε το συναρτησιακό Q :

$$Q(\alpha, \lambda) = \sum_{i=1}^4 \alpha_i - \frac{1}{2} \sum_{i=1}^4 \sum_{j=1}^4 \alpha_i \alpha_j z_i z_j \mathbf{y}_i^T \mathbf{y}_j + \lambda \sum_{i=1}^4 z_i \alpha_i$$

Παραγωγίζοντας την παραπάνω σχέση ως προς τα α_i ($i = 1, 2, 3, 4$) και λ και εξισώνοντας με το μηδέν, προκύπτει το εξής σύστημα:

$$729\alpha_1 + 441\alpha_2 - 289\alpha_3 - 625\alpha_4 + \lambda = 1$$

$$441\alpha_1 + 441\alpha_2 - 169\alpha_3 - 289\alpha_4 + \lambda = 1$$

$$-289\alpha_1 - 169\alpha_2 + 121\alpha_3 + 225\alpha_4 - \lambda = 1$$

$$-625\alpha_1 - 289\alpha_2 + 225\alpha_3 + 729\alpha_4 - \lambda = 1$$

$$-\alpha_1 + -\alpha_2 + \alpha_3 + \alpha_4 = 0$$

με τελική τη λύση την

$$\begin{bmatrix} \alpha_1 & \alpha_2 & \alpha_3 & \alpha_4 & \lambda \end{bmatrix}^T = \begin{bmatrix} 0.0118 & 0.0039 & 0.0087 & 0.0070 & -2.4475 \end{bmatrix}^T$$

η οποία ικανοποιεί όλους τους περιορισμούς που τέθηκαν.

(γ) Το ζητούμενο διάνυσμα βαρών \mathbf{a}_r δίνεται από τη σχέση:

$$\mathbf{a}_r = \sum_{i=1}^4 \alpha_i z_i \mathbf{y}_{i,r} = \begin{bmatrix} -\frac{17}{7544} \sqrt{2} & \frac{135}{7544} \sqrt{2} & -\frac{751}{7544} \sqrt{2} & -\frac{89}{7544} & -\frac{789}{7544} \end{bmatrix}^T$$

Για την εύρεση του a_0 χρησιμοποιείται το γεγονός ότι ένα οποιοδήποτε διάνυσμα y_i αποτελεί support vector (αφού όλα τα $\alpha_i > 0$):

$$z_1[a_0 \ a_r]^T y_1 - 1 = 0$$

απ' όπου προκύπτει ότι $a_0 = \frac{2308}{943}$. Άρα, τελικά:

$$\mathbf{a} = \left[\frac{2308}{943} \quad -\frac{17}{7544}\sqrt{2} \quad \frac{135}{7544}\sqrt{2} \quad -\frac{751}{7544}\sqrt{2} \quad -\frac{89}{7544} \quad -\frac{789}{7544} \right]^T$$

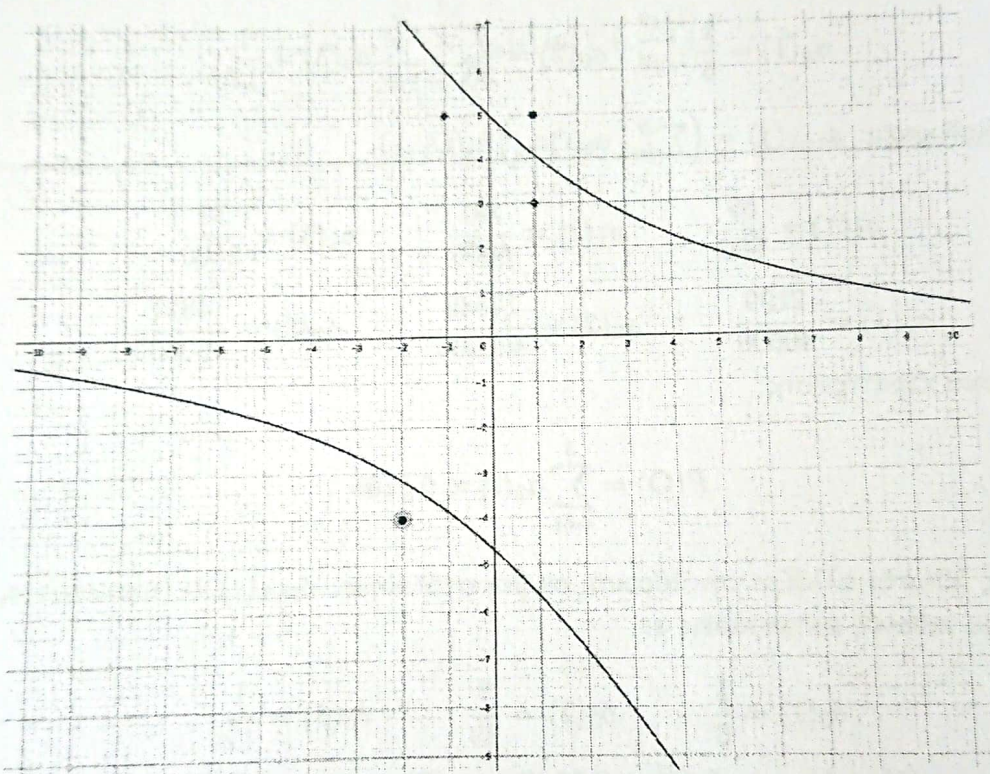
Τώρα ικανοποιούνται όλες οι προϋποθέσεις $z_i \mathbf{a}^T y_i \geq 1$ ($i = 1, \dots, 4$).

δ)

$$\beta = \frac{1}{\|\mathbf{a}_r\|} = 5.6301$$

ε)

$$g(x_1, x_2) = \mathbf{a}^T \phi(x_1, x_2) = \mathbf{a}^T \begin{bmatrix} 1 & \sqrt{2}x_1 & \sqrt{2}x_2 & \sqrt{2}x_1x_2 & x_1^2 & x_2^2 \end{bmatrix}^T$$

Σχήμα 2: Η καμπύλη διαχωρισμού $g(x_1, x_2) = 0$.

στ) Όλα τα δεδομένα y_i αποτελούν support vectors, διότι $\alpha_i > 0$ ($i = 1, \dots, 4$).

Άσκηση 2.4: (Conditional independence)

α) Υπολογίζουμε με τη σειρά τις εξής πιθανότητες:

$$p(G = 1) = \dots = 0.791$$

$$p(D = 0) = \dots = 0.3254$$

$$p(G = 0|F = 0) = \dots = 0.705$$

$$p(D = 0|F = 0) = \dots = 0.623$$

Άρα τελικά:

$$p(F=0|D=0) = \frac{p(D=0|F=0)p(F=0)}{p(D=0)} = 0.383$$

β)

$$p(G=0|B=0) = \dots = 0.76$$

$$p(D=0, B=0) = \dots = 0.0328$$

Άρα τελικά:

$$p(F=0|D=0, B=0) = \frac{p(F=0)p(B=0) \sum_G p(D=0|G)p(G|F=0, B=0)}{p(D=0, B=0)} = 0.2073$$

Η δεύτερη πιθανότητα προκύπτει μικρότερη λόγω του **explaining away**.

Άσκηση 2.5: (Hidden Markov Models)

α) Forward αλγόριθμος - αρχικοποίηση: $a_0(i) = \pi_i b_i(O_0)$

$$a_0(1) = \frac{1}{6} \quad a_0(2) = \frac{7}{30} \quad a_0(3) = \frac{1}{12}$$

Επαναληπτική διαδικασία: $a_{t+1}(j) = \left(\sum_{i=1}^N a_t(i) a_{ij} \right) b_j(O_{t+1})$

$$a_1(1) = \frac{59}{600} \quad a_1(2) = \frac{791}{6000} \quad a_1(3) = \frac{59}{2400}$$

$$a_2(1) = \frac{2199}{40000} \quad a_2(2) = \frac{12549}{400000} \quad a_2(3) = \frac{4827}{160000}$$

Τελικό αποτέλεσμα παρατήρησης:

$$P(\mathbf{O}) = \sum_{i=1}^3 a_2(i) \approx 0.1165$$

β) Ο αλγόριθμος Viterbi αλλάζει την άθροιση σε μεγιστοποίηση: $\delta_{t+1}(j) = (\max_i \delta_t(i) a_{ij}) b_j(O_{t+1})$ και διατηρεί τις πιο πιθανές καταστάσεις s :

$$\delta_0(1) = \frac{1}{6} \quad \delta_0(2) = \frac{7}{30} \quad \delta_0(3) = \frac{1}{12}$$

$$\delta_1(1) = 0.0667, \quad s_1(1) = 1 \quad \delta_1(2) = 0.1143, \quad s_1(2) = 2 \quad \delta_1(3) = 0.0146, \quad s_1(3) = 3$$

$$\delta_2(1) = 0.0267, \quad s_2(1) = 1 \quad \delta_2(2) = 0.0240, \quad s_2(2) = 2 \quad \delta_2(3) = 0.0086, \quad s_2(3) = 2$$

Συνεπώς, η πιο πιθανή ακολουθία καταστάσεων είναι η $1 \rightarrow 1 \rightarrow 1$, με πιθανότητα 0.0267.

γ) Από την αποκωδικοποίηση Viterbi προκύπτει ότι η πιο πιθανή ακολουθία καταστάσεων είναι η $1 \rightarrow 1 \rightarrow 1 \rightarrow \dots \rightarrow 1$ (E-step). Επομένως, οι μόνες παράμετροι του μοντέλου που μπορούν να υπολογιστούν είναι οι (M-step):

$$a_{11} = 1 \quad a_{12} = 0 \quad a_{13} = 0$$

$$p(O=H|q=1) = \frac{8}{15} \quad p(O=T|q=1) = \frac{7}{15}$$

Επαναλαμβάνοντας τη διαδικασία E-M, καταλήγουμε και πάλι στην ίδια ακολουθία καταστάσεων, άρα ο αλγόριθμος εκπαίδευσης τερματίζει.

δ) Ο forward-backward αλγόριθμος είναι γενικά πιο αργός λόγω των δύο περασμάτων που εκτελεί, αλλά ταυτόχρονα και πιο ακριβής στα αποτελέσματα σε σχέση με τον pseudo-EM αλγόριθμο που εφαρμόστηκε.

Άσκηση 2.6: (Cross-entropy)

α) Έχουμε:

$$J = - \sum_{i=1}^N \sum_{k=1}^{k_L} y_k(i) \ln \hat{y}_k(i) - \sum_{i=1}^N \sum_{k=1}^{k_L} y_k(i) \ln y_k(i)$$

Για δυαδικές επιθυμητές τιμές εξόδου ο πρώτος όρος είναι 0 ενώ ο δεύτερος όρος έχει ελάχιστη τιμή μηδέν.

β) Έχουμε:

$$\hat{y}_k(i) = y_k(i) + e_k(i)$$

όπου $e_k(i)$ το σφάλμα. Με κατάλληλες πράξεις στη συνάρτηση εντροπίας βρίσκουμε:

$$J = - \sum_{i=1}^N \sum_{k=1}^{k_L} y_k(i) \ln \left(1 + \frac{e_k(i)}{y_k(i)} \right)$$
